

[Ministeren for byggeri og boligvæsen.]

boligangvisningsudvalgene pligtige at godkende forslag om udleje til en statstjenestemand eller en funktionær i koncessioneret virksomhed, der som følge af forflyttelse uden ansøgning søger lejlighed i kommunen. Det har i praksis været følt som en afgørende mangel, at denne bestemmelse ikke også omfatter tjenestemænd, der forflyttes i forbindelse med advancement eller iøvrigt efter ansøgning, og dette forhold har i et vist omfang haft til følge, at tjenestemænd af frygt for at komme til at savne bolig har afholdt sig fra at søge stillinger, som det også måtte være i det offentliges interesse, at de opnåede. Lovforslagets § 9, stk. 5, bestemmer derfor, at forslag fra en udlejer om udleje af en lejlighed til en tjenestemand eller en funktionær i en koncessioneret virksomhed, der som følge af forflyttelse søger lejlighed i kommunen, vil være at godkende.

Ved § 9, stk. 6, indføres en ny regel, hvorefter en udlejer kan udleje en lejlighed til enhver, der har måttet fraflytte en tjenestebolig, og denne bestemmelse gælder uden hensyn til, om den lejlighedssøgende har været tjenestemand eller funktionær i koncessioneret virksomhed.

Beboelseslejligheder, der lovligt helt er overgået til anden anvendelse end beboelse, omfattes efter de gældende regler ikke af boligangvisningsloven. Under den nuværende vanskelige boligsituation kunne det virke stødende, at sådanne lejligheder kan anvendes til udstillingslokaler eller oplagsrum, og § 29 indeholder derfor en ny bestemmelse, hvorefter der åbnes adgang for kommunalbestyrelsen til, hvor forholdene efter dens skøn taler derfor, at bestemme, at sådanne lejligheder ved ledighed skal anmeldes til kommunalbestyrelsen og ikke uden dennes samtykke skal kunne tages i brug på anden måde end til beboelse.

Med hensyn til forslaget om forlængelse af lejeloven skal jeg udtale følgende:

Udover at forlænge gyldigheden af den midlertidige lejelovgivning indtil årets udgang indeholder forslaget to nye bestemmelser.

Den første, der findes i lovforslagets § 1, går ud på at give ejerne af huse, i hvilke der kun er indrettet to lejligheder, hvoraf ejeren bebor den ene, adgang til at opsiges deres lejer uanset det almindelige forbud mod opsigelse af lejere af lejligheder, der var eller havde været udlejet den 1. september 1939. Det er dog en betingelse for opsigelsens gyldighed, at kommunalbestyrelsen, i København magistraten, godkender opsigelsen.

Dette forslag tager sigte på i nogen grad

at bøde på de vanskeligheder og både for ejer og lejer utålelige tilstande, der efterhånden er opstået mange steder i tofamilieshusene. De to parter lever her tæt ind på livet af hinanden på en ganske anden måde end i etagehusene, og den omstændighed, at de i årevis er tvunget til at leve i et vist fællesskab, er tilstrækkeligt til, at de to parter, uden at man specielt kan lægge den ene eller den anden af dem noget særligt til last, kommer til at gå hinanden på nerverne.

I den tid, jeg har været boligminister, har jeg gang på gang set sådanne tilfælde, og de retssager, der hyppigt forekommer om opsigelse af lejerne i tofamilieshuse, viser også, at der her er et område, hvor det er galt fat. Jeg har derfor ment, at man både af hensyn til ejeren og til lejeren måtte søge at gennemføre en regel, hvorefter de to parter kan blive hinanden kvit. At give opsigelsen af lejerne i tofamilieshuse helt fri går naturligvis ikke under de nuværende forhold, men der kan næppe være nogen betænkelighed ved at bemyndige kommunalbestyrelserne til efter et helt frit skøn at godkende, at opsigelser foretages.

Dersom det af mig fremsatte forslag til en ny lejelov bliver vedtaget i den form, hvori det er fremsat, vil også lejermål om boliger eller lokaler, der første gang er udlejet efter 1. september 1939, blive omfattet af forbudet mod opsigelse. Da man imidlertid nu må regne med, at dette lovforslags skæbne ikke bliver afgjort før henimod udgangen af indeværende år, har jeg ment det nødvendigt, at der indføres en lovbestemmelse, der sikrer lejerne af de nye lejligheder mod at blive boligløse.

Lovforslagets § 3 indeholder derfor en ny bestemmelse, hvorefter virkningen af opsigelser, der afgives i henhold til lejelovens §§ 55 og 57, suspenderes indtil 1. april 1950. Herved bliver det afværget, at de lejere, der ikke er beskyttet af huslejestoppet og det almindelige opsigelsesforbud, bliver nødsaget til at fraflytte deres lejlighed i henhold til en opsigelse fra udlejeren og dermed måske blive boligløse, inden der bliver taget endelig stilling til det store lejelovforslag.

Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale de to lovforslag til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Chr. J. Hansen: Når der tales om indgriben fra samfundets eller vel rettere sagt fra lovgivningsmagts side i boligforholdene eller i en ejers frie dispositionsret over sin ejendom, er vi alle klar over, at der røres ved et ømt punkt, og ingen kan vel fortænke en mand i, at han ønsker størst